

KONINKLIJK

LGOG

samen de geschiedenis van Limburg ontdekken

Stichting Rura
Roermond

Kring Roermond
Secretaris Martin Janssen
E: info@lgog-roermond.nl

Secretaris: Ton Munnich
E: info@rura.nl

UITNODIGING

Activiteit: Lezing door Martin van der Weerden:
SCHEIDING TEGEN WIL EN DANK;
hoe de provincie Limburg ontstond en in 1839 al weer uiteenviel
Wanneer: maandag 2 maart 2026 om 19.30 uur
Locatie: het Witte Kerkje, Voorstad St Jacob Roermond

Roermond, 2 februari 2026

Geachte leden van het (K)LGOG en donateurs van de Stichting Rura, u wordt uitgenodigd voor de door het LGOG Kringbestuur in samenwerking met de Stichting Rura georganiseerde lezing met als titel “SCHEIDING TEGEN WIL EN DANK; hoe de provincie Limburg ontstond en in 1839 al weer uiteenviel”.

Lezing

Het grondgebied van de huidige provincies Nederlands en Belgisch Limburg heeft vanaf de Romeinse tijd vele heren en veel verschuivende grenzen gekend. Vooral na de dood van Karel de Grote sloeg de feodale versnippering toe en ontstonden in onze contreien vele tientallen staatjes. Maar telkens zag men ook dat machthebbers van buiten zich hier breed wilden maken. Het gebied had vanwege zijn strategische ligging en de vruchtbare gronden, vooral in het zuiden, een behoorlijke aantrekkingskracht. Het middeleeuwse hertogdom Limburg – grotendeels ten zuiden van onze huidige provincies gelegen – verloor deze machtsstrijd en viel daarbij grotendeels van tafel.

Om dit gebied zijn vele oorlogen gevoerd, maar ook vele verdragen gesloten. In de 17e en 18e eeuw werd het huidige Limburg volledig opgedeeld, waarbij de protestantse Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden, Spanje, Oostenrijk en later ook Pruisen de hoofdrol speelden. In de Franse Tijd omstreeks 1800 werd voor even een eind gemaakt aan de warrige versnippering en het hele gebied tot Franse provincie verklaard. Op het Congres van Wenen (1815) werd de centralisatiegedachte overgenomen, maar dit maal onder leiding gesteld van de Hollandse voormalige stadhoudersfamilie Van Oranje. Erfgenaam Willem mocht zich voortaan Koning der Nederlanden noemen en kreeg het hele grondgebied van de tegenwoordige Benelux onder zijn autoritaire gezag. Op zijn nadrukkelijke wens werd de Maasprovincie “Limburg” genoemd, verwijzend naar het Middeleeuwse hertogdom.

De opgelegde samenwerking tussen Noord en Zuid ging niet lang goed: in 1830 brak de Belgische Opstand uit. Nederland en België zouden voortaan hun eigen weg gaan. Maar hoe moest de grens tussen Noord en Zuid bepaald worden? De overgrote meerderheid van de Limburgse bevolking, ook in Roermond, koos voor België. De Kerkraadse burgemeester Franz Corneli werd een van de ontwerpers van de eerste Belgische grondwet. Maar het mocht niet baten. Maastricht bleef in “Hollandse” handen en in 1839 werd de huidige grens tussen de beide Limburgen tevens de landsgrens. Het had ook heel anders kunnen verlopen.

Martin van der Weerden (1955) is historicus en voormalig docent geschiedenis aan het Bernardinuscollege te Heerlen. Al tientallen jaren actief met Limburgse geschiedenis, waarbij de steenkolenmijnbouw, de Tweede Wereldoorlog en de telkens verschuivende grenzen zijn speciale aandacht hebben. Hij publiceerde enkele honderden korte artikelen over de Limburgse geschiedenis voor de regionale kranten. Al vele jaren vormt het LGOG op bestuurlijk gebied de basis van zijn netwerk. Recent was Martin nog op de nationale televisie te zien in de vierdelige documentaire “Het stof daalt”.

Locatie: Het Witte Kerkje, Voorstad St. Jacob 72, Roermond

- Zaal open vanaf 19.00uur.
- Consumpties kosten € 2,50 contant.
- U wordt verzocht bij entree een aanwezigheidslijst te tekenen en eventueel entreegeld contant te betalen.
- Er is een beperkte mogelijkheid om langs het Witte Kerkje, De Ster, de Maasboulevard en verderop in de Voorstad langs de weg te parkeren.

Komend evenement (hiervoor kunt u zich nog niet inschrijven):

- 20 april 2026: Algemene Leden Vergadering (K)LGOG Kring Roermond gevolgd door de lezing van Jos Erdkamp: “Belicht verleden, fotografen in Roermond 1850-1900”.
- 1 juni 2026: lezing informatie volgt.

Inschrijving

- Gelet op de belangstelling voor onze lezingen dient u zich tijdig voorafgaand aan te melden via dit [aanmeldformulier](#).
- Niet-leden of niet-donateurs zijn van harte welkom. Zij betalen € 5,00. Inschrijving via het aanmeldformulier.
- Schrijf op tijd in; het toegelaten aantal inschrijvingen is beperkt tot 75 mensen. De brandweerverordening staat niet meer aanwezig toe.
- Ca 1 week voorafgaand aan de lezing krijgen degenen die zich hebben aangemeld, een bevestiging of afwijzing per e-mail.

Namens KLGOG en Stichting RURA:
Martin Janssen.